

Bilaga 2

Motivering till ändringar från nu gällande Förbundsordning

§ 1 Namn och säte

Föreslås kvarstå oförändrad.

§ 2 Medlemmar

Föreslås kvarstå oförändrad.

§ 3 Ändamål m.m.

Det avfall som uppstår genom gaturenhållning omfattas numera av både Gaturenhållningslagen och 15 kap MB. Av den föreslagna lydelsen tydliggörs att medlemskommunerna inte lämnat över ansvaret för exempelvis skräpplockning och tömning av papperskorgar i allmänna parker. Huruvida behandlingen och återvinningen av detta avfall överlämnats, har avsiktligt formulerats utan precision.

Enligt nuvarande lydelse ansvarar Vafabmiljö för mottagandet av kommunernas verksamhetsavfall, men kommunerna har en möjlighet att från fall till fall undanta avfallet från Vafabmiljös ansvarsområde. Möjligheten att undanta det s.k. verksamhetsavfall från Vafabmiljös ansvarsområde har nyttjats frekvent, men endast i undantagsfall dokumenterats på det sätt som anges i nuvarande bestämmelse i 3 § förbundsordningen. Begreppet verksamhetsavfall innebar (enligt tidigare lagstiftning) allt avfall som inte var hushållsavfall. Enligt nuvarande 15 kap MB finns varken hushållsavfall eller verksamhetsavfall. En del av det avfall som tidigare räknades som verksamhetsavfall omfattas nu av det kommunala ansvaret, och en del gör det inte.

Avfall från skolor, äldreboenden och liknande verksamheter har tidigare benämnts som kommunernas verksamhetsavfall, men är numera att betrakta som kommunalt avfall. Ansvaret för detta avfall är, med den föreslagna lydelsen överlämnat till Vafabmiljö, vilket inte utgör någon praktisk förändring.

Park och trädgårdsavfall är numera att betrakta som kommunalt avfall enligt 15 kap MB, men ansvaret för insamlingen är enligt den föreslagna lydelsen undantaget från vad som överlämnats till Vafabmiljö. Anledningen är att detta bättre motsvarar den funktion Vafabmiljö haft i realiteten.

Medlemskommunernas byggavfall, jordar, sopsand m.m. har tidigare benämnts som kommunalt verksamhetsavfall, men är numera att betrakta som avfall utanför det kommunala avfallsansvaret enligt 15 kap MB. Respektive kommunen ansvarar dock för avfallet, men inte enligt 15 kap MB. Enligt den föreslagna lydelsen av 3 § överlämnas inte ansvaret för kommunernas byggavfall, jordar sopsand m.m. till Vafabmiljö. I de fall Vafabmiljö omhändertar sådant avfall från kommunerna blir det i egenskap av leverantör, vilket bättre motsvarar den funktion Vafabmiljö haft i realiteten.

Möjligheten att undanta sådant som tidigare benämnts som kommunalt verksamhetsavfall finns inte med i den föreslagna lydelsen. Anledningen är att förfarandet med dokumenterade beslut och avtal endast tillämpats i undantagsfall. Det är dessutom oklart om denna möjlighet, att från fall till fall bestämma om ansvaret är överlämnat, verkligen räknas som en överlämning med

konkurrensrättslig verkan. Om medlemskommunerna skulle bestämma sig för att göra en verklig överlämning av ansvaret, kan förbundsordningen uppdateras på nytt.

Ansvaret för kommunernas avloppsreningsslam är enligt nuvarande lydelse överfört till förbundet, men med möjlighet att undanta från fall till fall. Enligt den föreslagna lydelsen överförs ansvaret för avloppsreningsslammet från de kommuner vars avloppsreningsslam idag hanteras av Vafabmiljö. Möjligheten att från tid till annan ändra ansvaret tas bort. Såsom påpekats i stycket ovan är det tveksamt om denna möjlighet verkligen räknas som en överlämning med konkurrensrättslig verkan. Om de aktuella medlemskommunerna skulle bestämma sig för att göra en överlämning av ansvaret, kan förbundsordningen uppdateras på nytt.

Vafabmiljö kan inte tillämpa affärsnärlig grund på sina samverkansavtal (Hamburgundantag). Om det står i förbundsordningen att affärsnärlig grund alltid ska tillämpas, äventyras bl.a. det samverkansavtal som gäller mellan Mälarenergi AB och Vafabmiljö kommunalförbund. Detta samverkansavtal har varit mycket fördelaktigt för kommunmedborgarna. Vafabmiljö vill gärna hålla möjligheten öppen för samverkan även med andra allmännyttiga organisationer.

§ 4 Organisation

Föreslås kvarstå oförändrad.

§ 5 Direktionen

Den borttagna meningen (När val av ledamöter och ersättare sker första gången ska valet avse tiden från valets förrättande till och med den 31 december 2014.) fyller inte längre någon funktion.

§ 6 Revisorer

Det bedöms inte som nödvändigt med tre revisorer. För det fallmedlemskommunerna önskar tre revisorer finns inget hinder att förordna om detta. Det behöver dock inte vara föreskrivet i förbundsordningen.

Den formalia som föreskrivs enligt den nuvarande lydelsen är inte nödvändig. Det finns idag heller ingen organisation med namnet VKL.

§ 7 Förbundsdirektören

Motivet till denna hantering är att Västerås stad och ytterst stadsdirektören ska kunna ha en rimlig översikt och kontroll över löne- och anställningsvillkoren och utvecklingssamtal för direktörerna/VD.

§ 8 Initiativrätt

Föreslås kvarstå oförändrad.

§ 9 Närvarorätt m.m.

Föreslås kvarstå oförändrad.

§ 10 Insyn och informationsskyldighet

Föreslås kvarstå oförändrad.

§ 11 Kungörelser och andra tillkännagivanden

Föreslås kvarstå oförändrad.

§ 12 Kostnadstäckning

Medlemmarnas verksamhet inom förbundet har inte hållits isär som skilda resultatenheter sedan de gemensamma taxorna infördes. Det finns alltså inte längre några urskiljbara över- och underskott i renhållningsverksamheten för respektive medlemskommun. Uppdateringen syftar till att låta förbundsordningen följa med i en förändring som redan realiserats. Resultatutjämningsfonden är numera gemensam, och varje medlem har andel i denna.

De resultatutjämningsfonder som medlemskommunerna förde med sig in i förbundet kommer att vara slut vid utgången av 2023.

Vafabmiljö kan inte tillämpa affärsmässig grund på sina samverkansavtal (Hamburgundantag). Om det står i förbundsordningen att affärsmässig grund alltid ska tillämpas, äventyras bl.a. det samverkansavtal som gäller mellan Mälarenergi AB och Vafabmiljö kommunalförbund. Detta samverkansavtal har varit mycket fördelaktigt för kommunmedborgarna. Vafabmiljö vill gärna hålla möjligheten öppen för samverkan även med andra allmännyttiga organisationer.

§ 13 Finansiering av förbundets verksamhet

Det går inte att tvinga en kommun att utöka borgen oavsett om förslaget biträdas av majoriteten av medlemskommunerna eller om förslaget biträds av medlemskommuner med minst två tredjedelar av andelarna i förbundets tillgångar och skulder. Därför har dessa två villkor strukits och i stället kompletterats med en skrivning om att förbundet i tid, minst 12 månader innan behovet uppstår ska tillskriva medlemskommunerna om utökad borgen.

§ 14 Andel i tillgångar och skulder

Bestämmelsen föreslås förbli oförändrad.

Bestämmelsen avser fördelning av skulder och tillgångar medlemskommunerna emellan. Förbundet bör så långt som är möjligt förhålla sig neutrala när det gäller medlemskommunernas förpliktelser gentemot varandra. Det är därför inte lämpligt att förbundet initierar någon uppdatering av bestämmelsen i § 14.

§ 15 Värdering av miljöskuld

Bestämmelsen föreslås kvarstå oförändrad.

Det är visserligen ett stort administrativt arbete att värdera miljöskulden, men i praktiken har denna möjlighet inte missbrukats av medlemskommunerna.

§ 16 Budget och ekonomisk styrning

Bestämmelsen har förtydligats när det gäller tidpunkter för inlämnade av uppgifter samt att förslag på nya taxor lämnas tidigare från förbundet.

§ 16 Arkivvård

Vafabmiljö har idag egna bestämmelser för arkivvård. Numreringen föreslås korrigeras till § 17. Sannolikt är rör det sig om ett misstag eftersom två bestämmelser fått samma nummer.

§ 17 Ersättningar

Betydelsen av den gamla och nya förslaget är densamma dock i en kortare text.

Numreringen föreslås korrigeras till § 18 för att överensstämma med ovanstående korrigerings av numrering.

§ 19 *Vid extraordinära händelser såsom krig eller allvarlig kris (föreslaget tillägg)*

För närvarande saknar förbundsordningen bestämmelse om krisledning vid extraordinära händelser. Vid händelse av extraordinär händelse kommer samtliga kommuner att inrätta krisledningsnämnder. Om Vafabmiljö ska ledas av 12 olika krisledningsnämnder förfelas hela syftet med krisledningsnämnden, vilket är att möjliggöra snabba beslut.

§ 18 Uppsägning och utträde

Bestämmelsen föreslås kvarstå oförändrad med undantag av uppdatering av numreringen.

Det finns skäl att modifiera bestämmelsen för att minska de negativa effekterna för kvarvarande kommuner, vid ett utträde. En förändring av denna bestämmelse skulle dock kräva ett omfattande förankringsarbete. Det är oklart om förankringsarbetet skulle leda till ett bättre resultat. Klart är dock att förankringsarbetet kommer att ta mycket tid i anspråk, och försena de uppdateringar som skulle kunna göras utan något omfattande förankringsarbete.

§ 19

Föreslås kvarstå oförändrad.

§ 20

Föreslås kvarstå oförändrad.

§ 21

Föreslås kvarstå oförändrad.